

ཐུང་། III ཐུང་། ཐུང་།

to fade; to decline; to go down ▸ དེ་སྒུང་ན་...

When that fades away, ... {HS-J}

ब्रह्म॥ II ब्रह्म॥ ब्रह्म॥

**to be respectful; to be devoted (to); to be
careful; to value** ^a (\bar{a} - \sqrt{dr}): {BCA} *ādara*;

{KD} *bhaktā* བྱུག་བསྐུལ་ཀྱན་གྱི་སྡོད་གྲུང་པ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་གུས། Why do you value
 this carcass, that which serves as a container
 of all suffering? {A4C} ལུས་ལ་གུས་དང་དག་
 ལ་གུས། ཁྱེད་དག་གཉིས་ཀྱི་མཛུངས་པར་སྡང་།
 Valuing the body and valuing an enemy—both
 of these appear to be the same. {A4C} བྱི་
 བཞིན་དཔལ་པོ་རྗེ་ལ་གུས། The soldier is de-
 voted, like a dog, to his lord. {KD}

AUX.:

ལྷན་(པར་)ཁྱེད། = *pr. cont.* to be respectful
 (toward); to behave respectfully; to pay at-
 tention (to); to venerate = {*L*} *āḍaraṃkāra*;
 {*MSA*} *saṅkṛtya* = ལྷན་མཉམ་སྒོ་ཡིས་ལྷན་ཁྱེད་
 ལ། Behaving respectfully with a mind of equa-
 nimity, ...

གུས་པར་བྱས། འ pt.caus. to be respectful (to-ward); to behave respectfully; to pay attention (to); to venerate འ {DVS} anānāraḥ kṛtaḥ (= *gus par ma byas*) བ་མདོ་མེད་ཀྱི་ཆུས་ལ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡི་གར་འཁོར་བར་ཡང་བྱེད། Having venerated these sūtras, [one] copies them over and over. བ་ཁལ་ཏེ་བྱེད་པ་ན་དེ་ན་འདི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཕྱ་མོ་ཕྱ་མོ་ཆུས་ལ་གུས་པར་མ་བྱས་པས་དེའི་ལས་ཀྱི་ཆུས་པར་སྤྲིན་པས་དྲུང་འཁོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ངོ། When [he] would perform tutelage duties, since he would not pay attention to minor and very minor points of novice monastic training, because of the ripening of that karma, [he] was reborn as an animal. {DVS}

शुन' सः शु।^a opt. to value; to be respectful
(toward) ^a {JPS} gauravam kartavyam ▷ शुन'

མཐའ་མཐས་ཅད་གྱི་ཡང་མེད་སུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་རིང་ལུགས་ལ་མཆོག་རྒྱ་གུས་པར་བྱཏེ། [You]
should value as supremely precious the tradi-
tion of the Prasāṅgika Madhyamaka school—
the pinnacle of all tenet [systems]. {Gön} ▪
སྤོངས་པ་འདྲོད་པས་སླ་མ་ལ་གུས་པར་བྱཏེ། One
who desires eloquence should be respectful
toward their teachers. {JPS}

COLLOC.:

ཆེས་གུས། ཆེས་གུས། ཆེས་གུས། འ to have great
enthusiasm; to be greatly enthusiastic བ་ མཁུམས་
པ་བདག་གི་རང་བཞིན་སོ་སོར་བརྟག་པ་ལ་རྟག་
ཏུ་ཆེས་གུས་པས་འབད་པར་རྟུག་སོ། Intelligent
people, with great enthusiasm, are able to
constantly exert themselves in analyzing the
nature of the self. {A4C-C}

རབ་རྟུ་གུས། རབ་རྟུ་གུས། རབ་རྟུ་གུས། ོ to be particularly attentive; (caus.) to pay particular attention [to] ▪ (*param ā-√dr*): {*VAS*} *param ādarah* རྩེ་རྩེ་རིང་བར་འདྲོང་བ་ཡིས། [ཆོས་དང་ཉོན་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད། [ཆོ་ཡི་རིག་བྱེད་ལྷུང་བཤད་པ། [རབ་རྟུ་གུས་པར་བྱ་བར་གྱིས། Whosoever desires a life that is long [in order to] achieve religious [goals], wealth, and happiness must pay particular attention [to] the textual explanations of the life sciences. {*VAS*}

འོ། v འོ། འོ།

to understand; to be understood ▫ {MSA}
saṃprāpti; {MV} *prāṇa*; *saṃprāṇa*;
 {BCA} *gamyate* ▫ མགོ་སྒྲོམ་པས་གོ་ [It] was
 understood because of a slight movement of
 the head. ▫ སྐབས་འདིར་བཞུན་ཞེས་པ། གཞུགས་
 རྟེན་པ་ནི་རྣམ་གཞིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་
 བརྟེན་པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་གོ་དགོས་སོ། It is
 necessary for “indicated on this occasion” to
 be understood as the occasion where it is said
 [in sūtra]: “Consciousness of forms are of two
 types: those depending on the eye and [those
 depending on] the mind.” {JAK}